

Regler om valgbarhed til valg i Danmark

VALGBARHED TIL FOLKETINGSVALG

Uddrag af lov om valg til Folketinget

§ 1. Valgret til Folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.

§ 4. Valgbar til Folketinget er enhver, som har valgret efter § 1, jf. § 2, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Folketinget, jf. grundlovens §§ 30 og 33.

Stk. 2. En person kan dog altid opstille til valg uanset indsigelser om manglende valgbarhed.

§ 87. Folketinget afgør gyldigheden af kandidaternes valg.

...

VALGBARHED TIL KOMMUNALE OG REGIONALE VALG

Uddrag af lov om kommunale og regionalvalg (uofficiel sammenskrivning af gældende regler)

§ 1. Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og som herudover enten

- 1) har dansk indfødsret,
- 2) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union,
- 3) er statsborger i Island eller Norge eller
- 4) uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen.

...

§ 3. Valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet er enhver, der har valgret til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, og som fredagen 46 dage før valgdagen eller, hvis dette ikke er tilfældet, kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen og betingelsen vedrørende varigheden af forudgående fast bopæl i riget, jf. dog § 4.

§ 4. Den, der ved endelig dom eller vedtagelse af bøde er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af kommunale og regionale råd, er ikke valgbar, jf. § 101. Med straf sidestilles foranstaltninger efter straffelovens §§ 68-70.

Stk. 2. En strafbar handling kan ikke medføre tab af valgbarhed, når der på valgdagen er forløbet 3 år, efter at straffen eller foranstaltningen er udstået, ophævet, eftergivet eller bortfaldet. Er straffen ubetinget fængsel på over 6 måneder, eller er der idømt forvaring, er fristen dog 5 år. Ved betingede domme og bødestrafte regnes fristen fra datoen på den endelige dom eller bødens vedtagelse.

Stk. 3. Opstilling som kandidat til valget kan dog altid ske uanset indsigelser om manglende valgbarhed på grund af straf.

§ 101. Gør et medlem af den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd gældende, at en kandidat på grund af straf ikke er valgbar, skal kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet forelægge spørgsmålet for Valgbarhedsnævnet, jf. § 105, der afgør, om medlemmet som følge heraf har mistet sin valgbarhed.

Stk. 2. Indsigelse mod en valgt kandidats valgbarhed på grund af straf skal fremsættes senest 3 måneder efter valgdagen.

Stk. 3. Indsigelse mod en stedfortræders valgbarhed på grund af straf skal fremsættes senest 2 måneder efter det første møde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, som stedfortræderen er indkaldt til.

Stk. 4. Bliver et medlem straffet, skal kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet indberette dette til Valgbarhedsnævnet, der afgør, om medlemmet som følge heraf har mistet sin valgbarhed.

§ 105. Økonomi- og indenrigsministeren nedsætter et valgbarhedsnævn, der træffer afgørelse i spørgsmål om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, for så vidt angår medlemskab af kommunale og regionale råd samt andre offentlige hverv, der er betinget af valgbarhed til et kommunalt eller et regionalt råd.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Valgbarhedsnævnet består af en formand og en næstformand, der beskikkes af økonomi- og indenrigsministeren, og 4 andre medlemmer, hvoraf regionsrådene i forening udpeger ét og Kommunernes Landsforening tre. Foreningerne udpeger endvidere en stedfortræder for hvert af de 4 medlemmer. Formanden skal ved beskikkelsen være landsdommer eller højesteretsdommer. Beskikkelserne og valgene gælder for 4 år regnet fra den 1. april i året efter valgåret.

Stk. 4. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

VALGBARHED TIL EUROPA-PARLAMENTSVALG

Uddrag af lov om valg af medlemmer til Europa-Parlamentet
(uofficiel sammenskrivning af gældende regler)

§ 3. Valgret til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen

- 1) har valgret til Folketinget,
- 2) har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union,
- 3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark, eller
- 4) uden at være omfattet af nr. 1 har dansk indfødsret, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark.

Stk. 2. Personer, der har fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, har ikke valgret til Europa-Parlamentet.

§ 6. Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valgret efter § 3, stk. 1, og som 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Den, der er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Europa-Parlamentet, er ikke valgbar, jf. § 37, stk. 3.

Stk. 3. Den, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 3, men som ved en civil- eller strafferetlig afgørelse har fortabt sin valgbarhed til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger, er ikke valgbar, jf. § 37, stk. 3.

Stk. 4. En person kan dog altid opstilles til valg uanset indsigelser om manglende valgbarhed efter stk. 2 eller stk. 3.

§ 37. ...

Stk. 3. Rejses der tvivl om gyldigheden af valget af et medlem, jf. § 5, stk. 2, eller om et medlems valgbarhed, jf. § 6, træffer Folketinget endelig afgørelse herom.